

Forfatter: Aakjær, Jeppe

Titel: JENS HVAS. ET BLAD AF SALLINGS RIMKRØNIKE.

Citation: Aakjær, Jeppe: "JENS HVAS. ET BLAD AF SALLINGS RIMKRØNIKE.", i Aakjær, Jeppe: *Digte 1908-1918. - 1918*, Gyldendal, 1918-19, s. 130. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-aakjaer02val-shoot-workid78727/facsimile.pdf> (tilgået 11. maj 2021)

Anvendt udgave: Digte 1908-1918. - 1918

JENS HVAS.

ET BLAD AF SALLINGS RIMKRØNIKE.

DER var engang en Sallingoo,
hans Navn det var Jens Hvas.
Fordi han tog ved anden Tro,
de slog hans Hals i Gras.

Hvor Vestervinden vild og gal
end strigler Lyngens Aas,
der sad den Herre i sin Hal
alt paa det barske Kaas.

Hvor stærkt Nordvest end rejste Vind
om Kaases krumme Strand,
drog værre Storme dog herind
fra Syd og Sachsenland.

De Klostre sprængtes, Nonner skreg,
Landsknægte gik og kom,
Graamunke løb ad Sognevej
og keg sig rædde om.

Jens Hvas red ud at hente Skat
paa Hestens sorte Hov,
og hvor han ej fik Mønten fat,
der tog han Stud for Plov.

Ondt fór han frem paa Sallingholm,
men værst i Fjandboland;
den arme Bonde vild og olm
i Stilhed knuste Tand.

Men Hævnen gaar paa rappe Sko,
hvor Tiden vorder ond,
og den som krænker Bondens Bo,
han gaar paa sumpig Bund.

— Brat Skipper Klæmers Stimandsflok
ind over Salling brød;
den første med saa vild en Kok,
den Kok han var sgi rød!

Ham slap nu Klæmer af sit Bur,
vildt lod dens Galens Gjald,
imens den fulgte Koks Natur
og fløj fra Lad til Hjald.

„Brand!“ skreg man fra det stengraa Kaas,
„en paasat Nattebrand!“
„Brand!“ slængte Lyngens brune Aas
langt over Maanevand.

Hævnflammens Leg om Spir og Spær
blev set helt ind til Fly.
Limtjørdens Bølger bar dens Skjær
vidt over Mors og Thy.

Nu gnubber Bonden fro sit Ben.
„Den Brand hun varmer godt!“
Saa ler hvert Kræ, som fra sin Gren
ser Ild i Rævens Slot.

De Høvder brøled under Strand,
en Ræv tog ilde paa,
imens en natlig Ryttersmand
ad Skive til lod staa.

„Saamænd, Jens Hvas, du rider vel!“
— han ud paa Manken laa —
„men om du red dit Øg ihjel,
det vilde nap forslaa!“

For Bonden er nu bleven gram
som nogen Bøl bag Plov.
Du skjænked ham for bedsk en Dram
i sidste Skatterov.“

— Jens Hvas red over Skive Bro,
det dundred højt og hvast,
Hans sorte Øg paa fire Sko
jog vid're uden Rast.

Men før de naaede næste By,
Jens vendte brat sin Hest,
Derinde under Nattens Sky
det volmer rødt i Vest.

Vildt snøfter her hans sorte Øg
fra Bakkens brede Aas,
thi begge lugter Hjemmets Røg:
histude brænder Kaas!

Og se! og se! fra Sals til Sals
nu flaxer Klæmørs Kok
og gaier af sin røde Hals
fra Lad og Bjælkestok!

Den Nat saa mangt et Sallingtaarn
til Sylden brændte ned,
mens Borgens Herre højvelbaar'n
husvild paa Heden red.

Til bløde Skvulp af Tastumsø
gik Vugg' i Dommerby,
mens Hævnens Brande, Ø ved Ø,
stod rødt paa Sallings Sky.

Urolig Hesten fletter Ben
med Hop og Snøft og Spring.
Med Ildskjær over Øjensten
vredt slænges den omkring.

Til Viborg kom de tidlig nok!
Her brød Jens Hvas sin Ed.
Saa tog ham Bøden ved hans Lok,
mens Øxen gjord' Besked.

Til det den var slet ikke sen,
for ogsaa den var Hvas.
Hans Tyrehals, hans Nakkeben
sprang som det skjøre Glas!

Og anden Tid med andre Mænd
drog ind i Sallingland,
mens røde Plage stak i Rend
langs Limfjords grønne Strand.

— Der var engang en Sallingbo.
Hans Navn det var Jens Hvas.
Fordi han brød sin Riddertro,
de slog hans Hals i Gras.

179 1916.

MOR VED BRØNDEN.

MIN Mor var bleven gammel,
dog endnu mere svag;
langs Stuens lange Skarmel
hun listed hen sin Dag.

Derude lyste Vaaren;
dens Haner alle gol;
hvidvingede Duer
sig svang i dens Sol.

Hver Morgen friske Fugle
paa Pilens lodne Gren,
mens Støren sad og basked
paa Brøndens Vippesten.

Men Mor saa tungt mod Dagen
og den glinsende Stær;
den Vaar blev ikke herdes,
det følte hun her!